

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
з Нью Йорку
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVII, Ч. 268.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-ГО ГРУДНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 26, 1980

No. 268 VOL. LXXXVII.

Округа УНС Вілкс-Беррі відбула організаційні наради

Під час святкування 80-річчя пань Катерини Лихач (зліва) і Марти Турчин — доволітих секретарок УНСоюзу, організаторок Степан Гавриш ім вручає почесні грамоти-платки від УНСоюзу. На знімку також секретар Округи мгр Роман Дяків (справа).

Вілкс-Беррі, Па. /ч.г./ — В суботу, 22-го листопада ц.р., тут, у гостинному домі Стенлі і Євгенії Васильєвих, відбулися чергові організаційні збори Округи УНСоюзу Вілкс-Беррі, під час яких проведено підсумки до теперішньої праці Округи, як і цілості УНСоюзу, а також намічено організаційний план.

Збори відкрив і ними провів голова Округи мгр Роман Дяків, а Васильєв Стефан сповняв обов'язки писаря. Голова вже на вступі пояснив присутнім, що наразі він скликає в порозумінні з Степаном Гавришем для того, щоб спільно попрацювати над тим, як виконати цюгорічну організаційну квоту, а також довести до того, щоб всі Відділи, приналежні до Округи, мали придбаних членів. Відтак він дав обширні інформації про працю Округи на протязі біжучого року і вказав на труднощі в організуванні нових членів.

Голова Округи запросив до слова організатора УНС С.Гавриша, який найбільше уваги присвятив організаційній діяльності. Він інформовав, що Організаційний Відділ намітив план придбати

4,000 нових членів у біжучому році, а по 31 жовтня придбано лише 1.629, і тому — за його словами — треба в останніх днях біжучого року докласти всіх зусиль для виконання квоти в поодинокі Округах, а тим самим і цілості Союзу. Говорячи про нових членів, він також інформовав і про поважні втрати, які вже понесено за останніх десять місяців. Він також у своїй доповіді затримав і інші ділянки Союзової праці, як фінансової, господарської, видавничої, а також, оскільки Союзівка та Української Будівлі. Для секретарів С. Гавриш дав практичні поради, які кляска забезпечення, рекомендувати просямтам, а також інформовав всіх про нові межі забезпечення нових членів без лікарського огляду, що ввійшло в життя від 1-го листопада. Подякою за співпрацю та апетел до всіх присутніх допомогти виконати квоту Округи закінчив своє слово С. Гавриш.

Наради проходили в справжній союзово-родинній атмосфері і тому всі присутні висловлювали свої думки.

(Продовження на ст. 3)

Микола і Марія Бойчук померли 17,000 дол. на наукові і виховні цілі

Нью Йорк, Н. Й. — Фондація Українського Вільного Університету в Америці /Ф УВУ/ і Референтура Суспільної Опіки Союзу Українок Америки /СУА/ повідомляють, що подружжя Микола і Марія Бойчук, власники готелю Голідей в Сомервільлі, Нью

Джерзі, пожертували 15,000 доларів на Фондацію УВУ та 2,000 дол. на Стипендійний Фонд СУА, а

також на інші українські і громадські установи і організації.

Акт передачі цього княжого дару відбувся під час новорічного балу 31-го грудня цього року в готелі Голідей Інн у Сомервільлі при дорозі ч. 22 Схід.

З метою утримання цієї шедрої пожертви, Фондація УВУ в Америці започаткує постійний Стипендійний Фонд імені Миколи і Марії Бойчук.

ПОМЕР БЛ. П. АНДРІЙ ШЕКЕРИК — ДОНІКІВ

Філадельфія, Па. — Вночі з неділі на понеділок, 24-го грудня 1980 року, тут помер на 68-му році життя чільний член ОУН, активна людина в націоналістичному русі, бл. п. Андрій Шекерик-Доніків.

Похоронено його на місцевому католицькому цвинтарі у Факс Чейсі в понеділок, 22-го грудня. Залишив в жалобі родину і багато друзів.

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА-ЕЛЕКТА Ненсі Реген заявила кореспондентам, що вона не неситиме тепер малокалібрового пістолета, з яким вона в минулому ніколи не розлучалася, бо охорона президента і членів його родини службовцями секретної служби є дуже солідні.

Реген номінував п'ятьох додаткових членів кабінету

Вашингтон. — Президент-елект Роналд Реген найменував п'ятьох нових членів свого кабінету, між ними одного негритянця і одну жінку, яка є рівночасно першим демократом в республіканському уряді.

Номінатами є: Джеймс Г. Ватт, адвокат з Колорадо, який займатиме становище секретаря Департаменту внутрішніх справ; Джон Р. Блок з Ілліной — секретар сільськогосподарства; Самуел Р. Пірс, негритянський адвокат і колишній суддя в Нью Йорку — секретар Департаменту будівництва і міських справ; Джеймс Б. Едвардс, колишній губернатор з Південної Кароліни — секретар Департаменту енергетики і Джин Кіркпатрик, професор в Джорджтаунському університеті — амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй з кабінетною рангою.

З проголошенням цих номінацій в кабінеті Регена залишилися ще вільними тільки два місця — секретаря Департаменту шкільництва і виховання і секретаря для закордонної торгівлі. Дорадники Регена заявляють, що президент-елект вже підібрав людину на становище секретаря шкільництва і виховання, але ще не погодився з усіма формальностями, пов'язаними з номінацією. Раніше ходили поговори, що секретарем цього департаменту буде Барбара Томпсон з Висконсин, але ці поговори не оправдалися.

На спеціальній пресовій конференції, у якій взяли також участь ген. Александер Гейг, назначений на становище державного секретаря, і Реймонд Донован, номінат на секретаря Департаменту праці, виступили усі номіновані і відповіли на численні запити журналістів. Жіночество, а між ними також дочка президента Маурін Реген незадоволені тим фактом, що президент майже зигнорував жінок, номінуючи до свого кабінету тільки одну жінку і то з рядів Демократичної партії.

У світі

ГРУПА ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ у тюрмі в Бельфасті, столиці Ольстера, що належить до Англії, перервала голодівку, не добившись ніяких уступок з боку уряду. Голодуючі в'язні — це члени Ірландської революційної організації, яка веде терористичну діяльність в Ольстері, північній частині Ірландського острова, домагаючись прилучення його до Ірландії. Переважаюча більшість населення Ольстера — це англії, які категорично протестують проти всяких спроб його відлучення від Англії та прилучення до Ірландії. Головний страйк тривав сім і пів тижня й участь у ньому брали сім в'язнів, а коло 30-ти прилучилися для їхньої підтримки. Страйкуючі вимагали кращих умов, або перенесення до інших тюрем. Секретар Північної Ірландії, як офіційно називається ця провінція, видав публічне звернення, в якому заявив, що вимоги в'язнів безпідставні й не будуть здійснені. Він сказав: «Ми не хочемо, щоб в'язні вмирали, але якщо вони продовжуватимуть голодівку, силоміць ми їх кормити не будемо. Якщо вони помруть, то це станеться з їх рішення». Після цього голодуючі перервали голодівку.

ДВА ПАЛЕСТИНСЬКІ ПОСАДНИКИ МІСТ, яких ізраїльський уряд видавав за кордон за їхню підтримку палестинським терористам, прибули до Нью Йорку й розпочали тут у приміщенні ОН голодівку. Є це Мохаммед Мільгем з Гальгулію і Фагад Кавесмег з Гебруну. Обидва вони заявили, що голодуватимуть до смерті, або до перемоги. Проти поступування генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма, який дотепер завжди кликав поліцію, щоб прогнала голодуючих із політичних причин, а тим двом дав окреме приміщення, поспішили протести. Щоб оправдати себе перед тими, які вимагають однакового трактування, Вальдгайм доручив своєму речникові Франсуа Джукліні пояснити причину такого поступування. Однак, пояснення не задовольнили протестуючих і до ОН палиливалися дальші протестні голоси з кіл тих, які були усувані з приміщень ОН, проти такого поступування.

ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ західнонімецьким урядом нового бюджету проти канцлера Гельмута Шмідта поспішили протести за те, що він не дотримує свого зобов'язання підвищити ефективно, тобто з углядженням інфляції, видатків на оборону на три відсотки. До критичних голосів долучив свій голос також секретар оборони ЗСА Гарольд Браун. На ці протести в імені уряду в Бонні відповів речник уряду Курт Беккер: «Федеральний уряд Західної Німеччини буде продовжувати заходи для досягнення цілей, назначених НАТО. На нашу думку, у цьому відношенні Західна Німеччина виглядає корисніше, як інші європейські держави».

ПІСЛЯ СХВАЛЕННЯ індійським парламентом особливих уповноважень для уряду Індії Ганді, вона зарядила перевести широкі арешти для успокоєння в деяких провінціях Індії. Арешти почалися насамперед в провінціях, які лежать на пограниччях з Бангладешом, звідки прибувають тисячі утікачів. Проти прибуття мас утікачів протестують місцеві селяни, які навіть у деяких випадках почали вбивати новоприбулих. В провінції Ассам влада арештувала п'ять тисяч людей, здебільшого селян, з яких деякі обвинувачено, власне, в убивстві новоприбулих. У відповідь на ті арешти почалися демонстрації, в часі яких загинули три демонстранти від куль поліції. Подібні масові арешти перервала поліція в провінції Магараш. Арешти були, в першу чергу, серед політичних противників політики Індії Ганді. Серед заарештованих багато політичних активістів. Між ними був колишній міністер закордонних справ Я.Б. Чаван, теперішній голова опозиційної до Індії Ганді Партії Конгресу, якого згодом звільнено.

ПАПА ІВАН ПАРВЛО II повідомив особисто з балькону папської резиденції в Римі, що він відбуде в лютому наступного року подорож до Японії. Подорож триватиме від 16-го до 27-го лютого. В Японії є небагато християн-католиків, і їхня активність незначна. Традиція католицизму в Японії давня, бо перші католицькі групи постали в Японії ще в 16-му сторіччі, коли сюди прибув єзуїт св. Франциск Ксав'єр, який опісля подався до Китаю й подорожував помер. Папа підкреслив, що він відвідає Гірошиму й Нагасакі, щоб помолитися за жертв атомових бомб, скинутих там під кінець Другої світової війни та «просити Господа, щоб таке вже більше не повторилося в історії людського роду».

Войнович відлетів з Москви до Мюнхену

ПИСЬМЕННИКИ В МОСКВІ ПРОДОВЖУЮТЬ БОРІТЬБУ ЗА ПРАВА

Москва. — Летовище Шереметьєво II у Москві знов було сценою типових останнім часом відлітів «відворочаних» з границь СРСР культурних діячів, письменників та поетів. Цим разом це був відомий письменник-сатирик Володимир Войнович з дружиною і дочкою, яких прощало коло тридцяти приятелів на чолі зі славною поеткою Беллою Ахмадуліною і поетом-співачком Булатом Окуджавою.

Приятелі Войновичів безрадно приглядалися, як совєтські митники рилися у валізах і приватних торбах вижджаючи, а сам Войнович, а ще більше його дружина й семірічна дочка помітно хвилювалися. Коли ж якийсь «товариш комісар» почав конфіскувати твори Войновича, його рукописи й нотатки, вислід праці довгих років, письменник заперечував і заявив, що якщо йому, не повернуть тексту нового справленого видання життєписного роману славної революціонерки XIX століття Вері Фігнер, то він не поїде. Текст виданої в СС-СР книжки з помітками автора й з новими доповненнями помадував до начальника, яке видало свій вердикт «нет». Тоді Войнович почав відтягати свої

валізи, заявляючи, що не відлітає. «Дело» пішло до ще вищого начальства, яке, переглянувши роки творчої праці людини, такі належати їй і доручило віддати їх. Валізки Войновича знову помадували до вихідних брам і, врешті-решт, покружжя і мала дитина пішли до літака, щоб покинути «червоний рай».

Вийдз Войновича за кордон значно змінив групу російських культурних діячів за кордоном. Вже дотепер їх було так багато і вони були такі активні, що в деяких культурних колах Заходу почали говорити про «наїзд росіян». З приїздом Лева Копелєва, Василія Аксьонова, а тепер Войновича ця група видатно змінилася й стала ще різномірною.

Одночасно в Москві, зовсім незалежно від виїзду Войновича, група семи молодших поетів і письменників дали домагаться дозволу від влади уможливити їм творчу роботу незалежно і поза офіційною Спільною письменників, яка недопускає нової думки й нової форми. Зпочатку їх арештовано, а їхні матеріали сконфісковано, а тепер влада заявляє, що, можливо, дозволить на вможливлення їм працювати їм незалежно.

В Америці

ВИБУХ ДВОХ САМОРОБНИХ БОМБ на Пенсильванській залізничній станції в Нью Йорку спричинився до невеликого числа 15,000 пасажирів, бо після вибуху усі поїзди лінійметра Ланг Айленд були затримані поліцією понад три години. Поліційні завіз, боячись, що у різних місцях залізничної станції можуть бути заховані ще додаткові бомби, перешукали кожну закутину, але більше бомб не знайдено. Пресове агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел подало до відома, що коротко після 8-ої години вечора хтось потелефонував до агенства і заявив, що бомби підклали члени пуерторіканської організації у відплату за переслідування і ув'язнення пуерторіканських націоналістів на острові.

В БЕОГРАДІ ПОЛІТИЧНА ПОЛІЦІЯ заарештувала американця югославського походження, який 10 років тому прибув з Югославії до ЗСА, поселився в Чикаго і там набув американське громадянство. Мірко Маркотіч думав, що маючи на руках документи американського громадянина, йому вже нічого не грозить в комуністичних державах і він вирішив відвідати своїх кривих в Югославії. Там його негайно арештували і за кілька днів засудили на 11 років в'язниці за участь в політичній демонстрації проти Тіта. Демонстрація така відбулась в травні ц.р. у Чикаго. Державний департамент ЗСА вилася гостро протестну ноту уряду Югославії, але попри це немає жадних результатів і навіть формальної відповіді югославського уряду. Згідно з югославськими законами Маркотіч все ще є їхнім громадянином і державні чинники можуть карати його на підставі тамошніх кримінальних законів.

НЬОЙОРКСЬКИЙ ВІДДІЛ ФБІ ПЕРЕВІВ арешти серед харватських націоналістів, ув'язнивши покищо сім осіб, але, як заявив речник ФБІ, на списку є ще інші особи, які можуть бути заарештовані, якщо слідство про їхню терористичну діяльність покажеться правдивим. Ув'язнені — Іван Чамп, Стів Івковіч, Лідрей Стамбух, Франьо Івіч, Пітар Стамбух, Неделько Совуль, Анте Чарон заявляють, що висунені проти них і їхньої організації обвинувачення несправедливі. Судия визначив високі налоги за кожного аж до суми 500,000 доларів. Усі вони нібито мали належати до харватської націоналістичної організації «Отпор», яка в самому Нью Йорку налічує понад 50 членів. Вони займаються продукцією саморобних бомб і після того тероризують ними переважно югославські амбасди, консуляти й інші підприємства.

ДЖЕТОВИЙ ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК загорівся в повітрі і розбився в пустині Кольомбії. В катастрофі загинули усі 68 пасажирів і обслуга літака. Поліційні чинники вважають, що катастрофу спричинили саботажники, які вже раніше заповили цілий ряд терористичних акцій проти коломбійського уряду і урядових агенств. Речник повітряної лінії, Еровіас дель Сесар, заявив, що під час лету в літаку експлуатувала бомба. Інші джерела знову твердять, що летун намагався преземити літак у посуху і він тоді загорівся. Речники компанії признали, що коли літак знаходився в повітрі невідома особа потелефонувала і заявила, що пілот не досягне наміченої мети. Тоді компанія сполучилася з пілотом і наказала йому шукати можливостей посадки літака на найближчому летовищі.

АМЕРИКАНСЬКА АВТОМОБІЛЬНА асоціація заявила, що запас бензину великий і американці не мають чого побоюватися, що подорожуючі автомобілями, вони натраплятимуть на будь-які труднощі. Ціни на бензин дещо підвищилися і один галлон тепер пересячно коштує один долар 26 центів.

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ ІНФОРМУЮТЬ, що президент Джиммі Картер приготується до останнього публічного виступу на телевізії на початку чергового року, щоб з однієї сторони поінформувати американський нарід про державні справи напередодні перебрання влади республіканською адміністрацією, а з другої, попрацувати з народом і подякувати тим, які його підтримували під час його президентства. Остаточної дати виступу Президента покищо не устійнено.

ІРАН ЗНОВ ШАНТАЖУЄ АМЕРИКУ

Тегран, Іран. — Після відкинення Вашингтоном неможливих до здійснення іранських вимог у справі звільнення американських закладників, які вже більше року протизаконно притримували в іранському ув'язненні, іранські приватні чинники знов розпочали брудну кампанію лайок, наклепів і шантажів.

Перші сигнали до тієї нової кампанії подав предсідник парламенту аятолла Гоятоліслам Рафсанджани, заявивши: «Покищо ми не отримали офіційної відповіді від ЗСА. На всякий випадок, якщо ЗСА не готові задовольнити наших вимог, то це закінчиться судом». Він мав на увазі суд проти невинних американських дипломатів, які виконували свої законні завдання.

Одночасно з тим іранська преса й інші засоби масової інформації почали наклепницьку кампанію проти ЗСА. Щоденник «Еттельлаат» помістив на першій сторінці під наголовком великими літерами «Можливість суду над закладниками зросла» таке: «Найважливішою справою є, що ми ніколи не сміємо забути, що ЗСА є великим сатаною. Важним є, що ми доказали всьому світові, що спротиві

перемога над великою потугою є можливою. Від самого початку ми сказали, що ЗСА є нашим ворогом ч. 1».

Після таких виступів публічна опінія в світі не бачить можливості для ЗСА далі продовжувати з виглядами на будь-який успіх дотеперішню політику крайньої терпелювості й стриманості. Терпелювість поплучена з тактом, які уряд президента Картера перестерігав послідовно протягом довше аж одного року, дали негативні висліди. На думку міжнародних спостерігачів і коментаторів, ЗСА повинні змінити свою тактику й своє поступування.

Всупереч іранським твердженням про забезпечення людських умов побуту американським закладникам, речник Державного департаменту Джон Треттнер стверджує: «Ми маємо підставу до турботи стосовно здоров'я і поведінки іранських чинників у відношенні до цілого ряду закладників, а кірм цього до того, що вони не отримують відповідної лікарської опіки». Речник Білого Дому Джоді Пасвелл потвердив це і додав, що після вичерпання всіх можливостей ЗСА у переговорах з іранськими чинниками, ЗСА готові перестати справу на арбітраж.

Внутрішній конфлікт в Канаді загострюється

Оттава, Канада. — Внутрішній конфлікт між провінційними урядами й федеральним канадським урядом загострився до тієї міри, що провінційний уряд Британської Колумбії заборонив платити податки до федерального скарбу. Прем'єр уряду Саскачевану повідомив, що його уряд також застановляється над цим. Уряд провінції Нью Брансвік уже перед тим загрозив такою ж мірою. Це все створило війнятково пригожі передумови для провінційного уряду в Квебеку поновити свої заходи для виходу з канадської федерації.

Десять років тривала у Канаді дебата в справі схвалення канадської конституції, якої Канада дотепер не має й користується замість неї Британським Північно-американським актом з 1867 року, виданим ще королевою Вікторією. Дискусія ця тривала б ще далше десять років, якщо б не сепаратистичний уряд Квебеку під керівництвом прем'єра Рене Левека, який почав переводити в життя політику повільного сепарування з канадської федерації після того, як референдум мешканців Квебеку відкинув його пропозицію переговорів у цій справі з федеральним урядом. П'єр Трудо,

прем'єр уряду Ліберальної партії, яка вийшла переможцем в останніх виборах, обов'язався у передвиборчій кампанії перевести схвалення нової конституції, або, як кажуть у Канаді, «патріяції». Виконуючи це зобов'язання, його уряд почав приписувати заходи в цьому напрямі. Однак, він зустрів великі перешкоди з боку деяких провінцій, зокрема західних, заселених у більшості англосаксонцями, які не хотять зрестися з будь-яких своїх привілеїв, а тим більше ділитися деякими природними багатствами з рещтою Канади.

В жовтні цього року федеральний уряд проголосив свій план «канадізації» канадського промислу, а в першу чергу, його енергетичної діяльності. План цей ішов у двох напрямках: зміцнення внутрішньої спаяності канадської господарки та перебірання значної частини різних ділянок господарки, де домінує закордонний капітал, у канадські руки.

У відповідь на рішення уряду Британської Колумбії та на загрозу подібного поступування деяких інших провінцій федеральний міністер енергетики Марк Ляльонд заявив, що «федеральний уряд має засоби, які в такій ситуації застосують».

АФРИКАНСЬКІ СУСІДИ ЛІВІЇ залякали інтервенцією лівійських військових частин у республіці Чад, висловлюють своє велике стурбовання цією справою. Організація африканської спільності, до якої входять всі африканські країни, висловила протест закордонної збройної інтервенції й пробувала поладати внутрішні спори в Чаді, які викликали збройний конфлікт. Однак лівійська масова збройна інтервенція перервала ці заходи й спричинила перевагу й перемогу однієї з ворогуючих фракцій. Лівійське державне керівництво заперечує, що в Чаді є лівійські збройні частини й їх численна важка зброя, хоч на це є найбільш очевидні безсумнівні докази. Запеклою африканських країн тим більше, що Каддафі через своїх нелегальних емісарів переводить у тих країнах набір добровольців до «Ісламського легіону», створеного в Лівії. До того легіону входять також добровольці з інших арабських країн, яких Каддафі зазначає високими платнями й іншими вигодами проті волі подорожувати арабських країн. Сенегал, Нігер, Гамбія прогнали зі своєї території лівійських «дипломатів», які власне займалися рекрутуванням добровольців до того легіону. Інші африканські країни намічують покищо тільки дипломатичні кроки проти інтервенції і інших нелегальних лівійських метод.

В ЛОНДОНІ ЗНОВУ БУЛА СПРОБА великого грабункового нападу на поштовий автомобільний який перевозив понад два мільйона доларів — один рабон Скотланд Ярл заскочив грабників перед самою акцією, після короткої перестрілки агенти Скотланд Ярду їх схопили й роззброїли. Грабники вжили були для тієї акції сім різних авт. у тому одне вантажне, яке заблокувало було амбулянс, а інші авта відтяли йому дорогу відвороту.

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Цинічний маневр

З методами советського поступування сьогодні вже кожен обізнаний. І тому нікого не дивує ані не заскакує, коли Москва або її представники за кордоном, не кліпнувши оком, говорять очевидну неправду, або коли вони кидають найрізноманітніші закиди під адресу своїх противників, знаючи, що це звичайна вигадка і наклеп, ані коли вони свої зловживання й злочини заперечують на кожному кроці. Але навіть так приготований обсерватор світової сцени мусів бути заскочений, коли йому прийшлося почути пропозиції Леоніда Брежнєва під час його перебування у Нью Делі, Індія, до розв'язки проблеми Афганістану та до завогненої ситуації у районі Перської затоки.

Немає найменшого сумніву, що Советський Союз опинився у великих труднощах. Але ті труднощі він створив собі сам. Своїми агресивними акціями в світі він власне змусив країни Заходу приступити до самооборони, до протизаходів. Так само своєю нелюдською імперіалістичною політикою супроти Китаю він змусив його шукати рятунку в капіталістичному світі. Не інакше маєтись справа з внутрішніми клопотами червоної Москви. Большевицькі лідери у Кремлі знають, до чого дооросте й чим кінчатись ті всі сьогодні такі слабенькі ще зрушення національних прагнень і амбіцій поодиноких народів, поневолених у СССР, та яким могутнім вогнем розвієтє вже в недалекому майбутньому дисидентський рух, боротьба за свободу слова й думки, боротьба за право вірити в Бога, боротьба за те, щоб могли любити те, що кому любий відкидати те, що не любе.

В часі, коли увесь світ напружено шукає доріг, як направити складну ситуацію в просторах довкола Перської затоки, як допомогти нападеному афганському народові, як не допустити до дальших конфліктів і ударів, які можуть приготувати ґрунт до нових світових катастроф, Москва незадовго після нападу на Афганістан сконцентрувала потужні армії на кордонах Польщі, розпочала розбіжничу пропаганду проти польських робітників, а своїх сателітів нашоувнула до агресивної, непримиренної постані й бундучних військових заходів.

Прилетівши до Нью Делі, Брежнєв почув, що дорога, що її вибрав Советський Союз, веде невідкильню у прірву, він заспівав інакше. Він зачав пропонувати заходи для виходу зі складної міжнародної ситуації і з ще складнішого власного положення. Однак його пропозиції були чистою калкьою усіх дотеперішніх советських пропозицій. Насамперед він пробував звалити вину за воєнне напруження на країни Заходу. Він в імені Советського Союзу, який тримає чотири мільйони людей під зброєю, з того половина в бойовій готовості, зачав закидати Заходові, що той готує війну. Заходові, якого збройні сили ані не готові, ані не готуються до будь-яких воєнних виступів, ані не мають до цього найменшої охоти.

Брежнєв говорив: „Мілітарні бюджети роздуті до небувалих розмірів. На Близькому Сході існує вибухова ситуація“. А про Афганістан, де советські війська займаються якнаймасовішим полюванням за афганськими головами, він цинічно сказав: „Життя в Афганістані ступнево посувається вперед і далі буде посуватися більше й більше на нормальній рейки“. Представивши в такому фальшивому світлі положення в світі і пробуючи затушувати свою роль російського паля в війні на всіх кінцях світа, він запропонував таке: „Пощану права народів району Перської затоки, не вживати там сили, не загрожувати ніякій державі, респектувати їхню неутрачленість, не вмішуватись у внутрішні справи та торгувати з ними“. Все це він назвав „доктриною миру і безпеки“. Очевидно, він пообіцяв советську допомогу в осягненні того всього і то за „маленьку“ ціну: визнання створеного Москвою стану в Афганістані, бо там і так „життя більше й більше посувається на нормальній рейки“, а до цього ще тільки допущення Росії до співвирішування долі народів району Перської затоки, а в цьому очевидно співвирішування в постачанні нафтової ропи і її перетворі до всіх індустріальних країн світу.

У нас нарід розказував при такій нагоді казку про вовка, який „мирно“ запрошувався до загороди овець, а ми мусимо сказати, що ці пропозиції були зовсім у стилі традиційних російських „дипломатичних заходів“. У них змішана наївність з нахабністю до тієї міри, що не знати, де одна кінчатись, а друга пічнеться. Цинізм цих пропозицій має мало рівних собі у світовій історії.

І тому не диво, що на цей цинічний маневр прийшла зразу відповідь. Речник Державного департаменту заявив: „Ми не бачимо ніяких вигадів, щоб ті пропозиції дали справжній вклад до тривалої безпеки в Перській затоці“. Джек Кеннон, речник Державного департаменту, сказав: „Це кпини, що Брежнєв робить такі пропозиції для збереження безпеки. Кожному ясно, що советська інвазія на Афганістан є очевидною загрозою для безпеки того цілого району“. Брежнєв і його кремлівські „соратники“ піймали облизня.

Зі советської преси можна багато чого навчитись. Очевидно, не того, чим редактори цієї преси хочуть зачудити людські уми, а того, що вдумливий читач вичитає з тих усіх комунікатів, закликів-звернень партії та інших подібних матеріалів. Власне з таких матеріалів і статей читач пізнає не лише те, які кампанії та нащо в дану пору переводять, які плани московська центральна накідає своїм тереновим органам, що їм доручає здійснювати, але ще ясніше можна, проти чого московський центр виступає і чого боїться. Що його пече?

Ось візьмем українськомовну підсоветську пресу останніх тижнів. Зразу зі сторінок „Радянської України“, „Літературної України“, чи іншого пресового органу побачимо, що радує, а чим „червоні вожді“ турбуються, чим радіють та що вони роблять чи планують робити. Наприклад, уже побіжний перегляд сторінок виявить, що советський режим через своїх українських наємників саме тепер знаходиться в розпалі нової хвилі наступу на українських патріотів, на національний рух в Україні. Ясно, що советським борзописцям заборонено називати ті страшенні для них слова „національний рух“, „національне відродження“. Отже вони собі дають раду таким чином, що атакують українську еміграцію, „буржуазних націоналістів“, бандерівців, мельниківів, білців УПА тощо. А вже на канві тих атак розвивають широкий наступ на все українське, народне, національне. Мало що не кожна газета

Немає найменшого сумніву, що Джіммі Картер перейде до історії, як той американський Президент, який при всіх тих своїх прогірах, які коштували йому програти в листопадових виборах, перший із усіх Президентів проголосив права людини, як нерозривну частину американської закордонної політики. І в цій справі президент Джіммі Картер послідовно проголосив Тиждень Людських Прав та цим своїм Проголошенням спонукав і різних губернаторів проголосити те саме: присвятити цей тиждень сходинам, зібранням, маніфестаціям і міркуванням над правами, що належать усім людям.

Історія прав людини і громадянина в різних країнах і в різних народів різна. Не було тих прав у часів невідлунства; не було тих прав у часів тиранії; не було тих прав, поки людство не дозріло до розуміння, що Господь створив людину на власний образ і подоби і що всі люди рівні — без уваги на стать, на колір своєї шкіри, без уваги на своє визнання і свої політичні погляди. Повнота людських прав настала у країнах, в яких запанувала демократія; там, де конституційно

Ярослав Гайнас

ОЦЕ ЇХ ПЕЧЕ!

займається тим саме тепер. Повторюють вони сто раз писане-переписане, вигадують дещо нове, а зрідка зачіпають нові події, нові справи. Зокрема боїться вони зачіпати те, що діється тепер в Україні і серед інших народів, поневолених в СССР. Зате події з еміграційного життя, з діяльності двох мільйонів українців у світі можна все представити фальшиво, у скривленому дзеркалі, бо в Україні тільки нечисленні докладніше знають те, що діється в житті українців у світі, що вони роблять, які мають успіхи. Власне, праця українців у діаспорі, її успіхи — це те, що найбільше пече кремлівських лідерів; особливо обурюються вони, коли українці у світі поширюють правду про Україну, виявляють грабницьке лице комунізму та й усіх несподіваних чинників російської імперіалізму. Москві хотілося б, щоб про українську справу ніхто в світі нічого не знав, хіба тільки те, що пройде московську цензуру; а вже про зв'язки, співпрацю нашу з чужими-неукраїнськими — культурними, науковими й суспільно-політичними діячами, то й поготів.

Жидівська громада в Денвері, Колорадо, рішила побудувати парк-пам'ятник жертвам Бабиного Яру в Києві. Цю ініціативу підтримали місцькі й сестейські чинники, і українці прилучилися до неї. Українцям шло про те, щоб були вшановані й українські жертви Бабиного Яру. Спочатку жидівські ініціатори думали

обмежитись тільки до своїх односторонніх, але, почувши українські аргументи, вагомості яких очевидна, бож українців і інших громадян України не-жидівського роду загинуло там таки дуже багато, погодилися з тим. І як знаємо з преси, на пам'ятнику буде відзначено українською мовою разом з івритом пам'ять усіх жертв українського голокосту, а в першу чергу українців, яких побіж жидів згинуло найбільше. Бачили ми світліни з написів українською мовою й івритом у багатьох українських газетах і різних періодиках та ще напевно побачимо.

Але ось як бачить своїм оком — яке зовсім перекрите більшом чи чимсь іншим, — советський репортер, який написав про це в відомій КГБівській газеті „Вісті з України“. Напис на пам'ятнику, виявляється, повинен був свідчити про те, що жертви Бабиного Яру загинули від рук німецьких фашистів і їх українських буржуазно-націоналістичних колаборантів. Ось тут і закутілися веремія. — Як далі подає советський репортер, постав український комітет на чолі з „гестапівським“ співробітником Іваном Стебельським. І згідно з далішим „рапортом“ того лжерепортера, біди жиди мусили поступити перед тим Стебельським. Чи справді будь-хто може подумати, що жиди, тут, в Америці, чи взагалі у вільному світі, поступилися б перед „гестапівським“ колаборантом?

А ще далі в тому самому „рапорті“ той же репортер пише, що Ярослав Стецько писав, будучи він беззастережно „підтримувачем єврейського народу“. Як жалко, що не можна покликати на суд того советського репортера, щоб він представив докази на те! Але, на щастя, в американських руках є українські документи з тих часів, які незабаром побачать денне світло, й тоді стане видно, яку поставу займали українські самостійники під час Другої світової війни та з ким і як вони боролися!

Советська людина, вихована в „ленінській школі“, не може сказати правди. Навіть тоді, коли правда така очевидна. Ось цей репортер пише про майора А. Кабайду-Жуківського, що той в часі сповнювання трагедії в Бабиному Ярі „очолював т. зв. українську охорону поліцію у Києві“. А це ж абсолютна неправда. Командантом тієї порадкової формції і довго-довго потім був зовсім інший старшина. І більшевики знають про те, але їм треба вдарити по Жуківському й тому вони вигадують потрібну історію.

Правда, Жуківський у той час в Києві був разом з іншими націоналістами — членами Похідних груп, і брав активну участь у їхній діяльності. Ця діяльність охоплювала допомогу населенню, будівництво української адміністрації після втечі большевиків, творення українського шкільництва, організування забезпечення населення харчами і, очевидно, боротьбу із за-

(Продовження на ст. 4)

яких не існує демократичного режиму.

Хоч „З'єднані Стейти й Західна Європа є зразками і проповідниками прав людини, їхня боротьба за заведення цих прав у всіх країнах світу все ще дуже обмежена. Вислів колишнього британського прем'єра Ллойда Джорджа, що „торгувати можна також з кані балами“, обов'язує у практиці і по нинішній день. Західні демократичні країни ради зніска і торгівлі зберігають зв'язки з країнами, де панує найгірша тиранія, де люди є невідлунками терористичного режиму. Трапляються ще одиниці, які образують свою демократичну батьківщину, даючи пропагандивні атутти в руки ворогам.

Проголошений президентом Картером Тиждень Людських Прав — це добре діло. Великого практичного, реально-політичного наслідку такий Тиждень не матиме. Але популяризує добру справу і пригадає, що не буде миру у світі і пануватиме невідлунство так довго, поки не запанує справжня демократія у всьому світі і поки всі люди у світі не матимуть рівних, повних громадянських прав.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Іван Кедрин

Рем Багаутдин — мистець,

ЯКИХ МАЛО

Христовим“, „Спаситель“ — є аж кілька ікон різного формату) — ото ж скляється до, так мовити, класичної поважної тематики, яка ніби вимагала б консервативного, реалістичного чи імпресіоністичного підходу, — є безперечним модерністом. Творами цілком модерного підходу є особливо його металеві — „рельєфи“ символічного характеру: „Подих весни“, „Лебеді материнства“, „Безтурботне“ й ін. Прегарними є фігуральні сцени (жінки). Є й твори монументального характеру, як, наприклад, могутня „Черда“, туди ж можна зарахувати й похід козаків з отаманом на чолі („Козаччина“). Можна повернути мистецьку, що виривання ручно стількох осіб і звіт — це й фізична праця, яка робить сильною таку мистецьку руку.

Як вже згадувало, поруч з масою металевих творів — малюнок також патрістично-історичної, релігійної і символічної тематики, але вони відходять на другий план. Надзвичайно милі для ока й естетичного смаку багатокольорові шовкографи, майже всі — орнаментальні зображення, які ще раз підтверджують досконале знання мистецтвом рисунку і гармонії барв.

Виставка Рема Багаутдина була одною із найбагатших, найцікавіших і найкращих виставок, що ними може похвалитись ОМУА. З усіх ділянок культури образотворче мистецтво найкраще репрезентоване у вільній українській громаді в діаспорі. Скульптура, зокрема плоскорізьба, не має популярності, як образ, — олії, темперні, акварелі, пастелі чи акрил. Мистецька кераміка вже пробіла собі шлях до смаку звичайників образотворчого мистецтва. Металеві мистецькі твори ще не знайшли належного розуміння і допиту, дарма що кожний творець Рема Багаутдина може бути справжньою прикрасою найбільш вибагливої вітальні.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРОГРАМИ БЕЗ ПРОГРАМ

У нас відбувається ціла низка імпресій різноманітною програмою. Але їх іноді важко влаштувати, бо публіка, не мучачи наговоритись, перешкоджає. Наприклад концерти. Їх не можна почати, бо зібрані говорять між собою. На перерві присутні так розговорюються, що не можна розпочати другої частини імпресії. Дехто готується і під час концерту. По концерті прямо не можна закрити залу, бо ще не закінчили розмови. Або в неділю: з церкви не можна вийти, бо вірні розбалакалися при вході...

Роман Савицький

Кренфорд, Н. Дж.

Іванна Савицька

ДОРОГА ДО ПАНСІОНУ

Вона займала маленьку кімнатку в сім'ї Гуденків і звали її дрібнитою тіткою Люною. В позовкльї метриці стояло ім'я Олександра.

Здавалось, що все гаразд. Тітка займалася кухнею, помагала в пранні, прибирала, а вже після шостої сцезала в свій „палаці“ і вся поринала в минуле. Вона не любила сучасного, що тяжіло на теїдтих плечах непотрібним вже тягарем, тяжіло болем, що на нього не має ліку навіть сучасна медицина.

Тітка жила минулим, а воно, те минуле, заховаалося в неї в старих родинних фотознімках, у полинялих жовтих листах, у свідцтвах, в різних-прерізних посвідках і паперах.

Окремим тітчиним скарбом були різдвяні картки, що їх Гуденко нагороджував слив' роками, а потім кидав на смітник, як застарілий непотреб. Саме тепер: коли купно нової хати настигло швидкою ходою, стирти отих карток валилися у підвалі. Тітка старанно-визбирувала між паперами „Бозі“, святоточні картки з Ісусиком, цілувала пошениці святоці і складала їх у коробки, що копчилились під столом і під стінами в її маленькій кімнатці.

Якось Гуденко сказав за какою до дружини: „З нашою тіткою, здається, не все в порядку“. Глуха мов перд. Я говорю їй уранці „добрий день“, а вона — „га“ — Я кажу їй — „до побачення“, а вона чомусь-то мовчить. Не чує чи тільки вдає, боїть її знає Змінилася тітка, не та, що була колись...

Тітці дев'яносто минуло, а тобій шойно шістдесят. Нічого тут дивуватись.

Гуденко розсердився навіть: — Моя стриянка дещо старша за тітку, а ліпше дітям вареники, смажить під сало пампушки, а тітка твоя лінива, неробоча стала, от і все. Роби собі з нею, що хочеш.

Марія відчула, що хутко надріє буря, і вона, ота буря, загула жорстокістю слів.

— Ми не можемо брати такої нездари зі собою, їхати в багату дільницю до глухою і старою тіткою, їй треба притулку, от що.

— Якого притулку? Поки тітка була міцна, ліпила раз-у-раз вареники, не треба було притулку, а тепер про притулок мова. Я вже на пенсії, догляну тітку сама.

— Ти б краще шила і приробила дещо, а тітку віддавай до Торонто. Там „Дім Франка“, тітці крийди не буде.

— Торонтонський дім приймає канадських горожан, а черга на листі така, що треба чекати роками...

Гуденко тремтів, а очі розбігалися, шукавши нових доріг. — А як же з домом емерита? Чи щось нарешті будуть?

Настала тиша. Місця для тітки треба зараз, а те, що в планах майбутнього, ніяк не розв'язав проблеми.

Гуденко, подивившись каву, вкловив капелюх і плащ і майже вибіг з кімнати. Тамірний суботний день пірвав його в метушливі колеса, і він подався бігцем, гнаний досадою, до найближчого на „Давтанів“ притулку, де в густій, муравлиній мозаїці сиділи впритул інваліди, зтиснені в мури рудери, куди не сягало ні сонце, ні навіть оте повітря, просякнуте випарами з авт.

— Прости, прости, — сказала звичливо чорна панна. — Пенсійний чек і більш не треба нічого. Місто доплачує решту, як звичайно, всім бідним. — Слава Тобі, Боже, — відітхнув щасливий Гуденко, — розв'язка впала, мов з неба.

Вечором у Гуденків ішла розмова при щільно закритих дверях. Марія плакала, боронилася і блага, — нічого не помагало. Гуденко постукав до тітчиних дверей і став казати таке: — Тітко Олександр, я хочу з вами говорити. Ми незабаром змінимо мешкання, поїдемо в іншу дільницю, доволі навіть далеко...

— До Львова? — спитала тітка, — поїдемо до Галиси?

— Ні, не до Львова, тітко, покинемо не до Львова, а за місто Нью Йорк, а вас дамо до пансіону. Вам треба скласти речі.

— До пансіону в Ворохті чи того над річкою, в Зелем'янці?

Гуденко, котнувшись сліну, продовжував говорити: —

До пансіону в Нью Йорку; до Ворохти поїдемо згодом. Тільки, на милість Божу, зробить щось з отим бархатом: викиньте зайві коробки, зайві листи, фотографії і всі різдвяні картки, що ледве не пліснуть у хаті. За тиждень ідемо, тітко, ви до пансіону, а ми поїдемо за місто, часу вже небагато, спішіть.

Тітка мовчала. В її підсвідомій уві кружляли клаптики щастя, вирізки отого минулого, отих колишніх вакцій, гарні пансіони Зелем'янки, милі зустрічі, картки, квіси, молоко і свіж при звуках гітари, і запах отой сосни, пах живиці і шум води. І ось коробки з листами, з фотознімками і різдвяні картки — все те мішалось, шамоталося, бовваніло...

Дні тливали, а тітка так мало зробила, майже нічого. Тим часом Гуденки ліквідували хату, контракт на купно нової треба ось-ось підписати, і тут потрібно горожанських паперів, якась спадкова комплікація. Паперів, їде немає. Марія втретє перегортає шухляди, вигортає рештки зі шаф. Гуденко нишпорить у документах, гортає старі рахунки, останні з пошти листи (старі він викинув на смітник) — горожанські папери сцезли. Купно нової хати висить на волоску.

— А ви б, Олександр, приспішили вже пакування, — сказав сердито Гуденко — три дні, пройшло, а коробки з картками далі у вас стоять. — Він з лютотою вкловив одну й бурнув її на підлогу. І тут же розсипалися, розстелилися тітчині різдвяні Ісусики: і той, у Бертеї; і в Матері на руках; і той, голісенький, на сні; і тріє царі, і звізда; а між ними позовкльї папір, зложений вчетверо, — горожанські папери, що їх Гуденко викинув неуживо разом з картками на смітник.

Того вечора йшла розмова при щільно закритих дверях. Марія плакала, блага, і просила, а решта все стигло, світло в кімнати погасло, настала ніч.

А тітка Люня не спала. Вона готувалася до пансіону, збирала навоклішків всіх Ісусиків, цілувала погнуті ріжки, складала їх рівно до коробки, щоб забрати їх всіх до Ворохти.

Вранці Марія, усміхнена і щаслива, з'явилася у тітчиній кімнаті.

(Закінчення на стор. 4)

ОУКО при праці

У неділю, 12-го жовтня, у Вінніпегу, при великій участі позамісцевих членів, відбулися загальні збори Осередку Української Культури й Освіти. Збори відкрив президент Осередку інж. С. Корбутак. Збори зміло нів президент Ю. Гвоздуніч.

Адміністратор М. Сполський і президент інж. С. Корбутак у річних звітах підкреслили, що в останній каденції зусилля працівників Осередку та членів Дирекції були звернені на відновлення та поживлення програмової діяльності цієї установи. Звіт був також новообраний голова Фонду ОУКО В. Климків, Філія УНО — Ст. Боніфас, була основоположником цієї Фондуції з метою дати Осередку тривалу фінансову базу, без якої Осередок не може всебічно діяти та розвиватись.

Кульмінаційною точкою зборів було іменування трьох почесних членів Осередку — ред. Стефанію Бубнюк, сен. Павла Юзика та Івана Каптія.

Редаторку С. Бубнюк представив Р. Саведчук, який коротко згадав, що вона — співзорець Центральної Управи Організації Українських Жінок в Канаді, довголітній редактор та адміністратор журналу „Жіночий Світ“, член Спільни Українських Журналістів Канади, ніколи не жаліла ні часу ні грошей для розбудови Осередку.

Редатор С. Бубнюк, дякуючи за честь, заклала громадянство підтримати Осередок у його працях. С. Корбутак представив сенатора П. Юзика, який добре відомий в Канаді серед українців — канадців не лише зі своїх публікацій. Він був також основоположником Асоціації українців в Канаді.

І. Каптія, довголітній президент Швейцарської Фондуції. В своїй події сенатор П. Юзик висловив бажання далі працювати на користь української культури.

Третього почесного члена І. Каптія, довголітній член та голова Філії УНО в Ст. Боніфас, представив В. Климків, підкреслюючи велике зрозуміння І. Каптія для української справи, його велику жертвенність і працьовитість для загального народного добра. І. Каптія, дякуючи за звання пошани, з великою скромністю заявив, що ця честь не належить йому одному, але всім членам організації УНО Ст. Боніфас.

Загальні збори Осередку дали нагоду членам, особливо з-поза Вінніпегу, висловити свої побажання щодо самої діяльності цієї установи.

Д-р Небелюк звернувся до членів Дирекції, щоб Осередок УКО більше зацікавився іншими компонентами української культури, а не зупинявся на діяльності лише до збереження фольклору. Сприяючи розвитку красної письменства й української класичної музики — це одна з діялок, на яку Осередок повинен звернути свою діяльність.

М-р В. Верига знову підніс питання про відновлення освітніх курсів при Осередку. Такі курси повинні існувати не лише на сході Канади, але також на заході, тому що число зацікавлених на західних територіях Канади щороку збільшується.

На пост президента Осередку на слідуючий рік перебрано інж. С. Корбутак, а віцепрезидентом вибрано д-р Н. Апопюк і Р. Саведчук.

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

Секретар 282-го Відділу УНСоюзу у Вілкс-Беррі Катерина Лукач щороку при писанні писанок. Тепер вона відсвяткувала своє 80-річчя.

питали різні питання, а також давали і цінні поради. Голова Округу м-р Р. Дяків висловив подяку секретарям, які вже придбали нових членів. Ними є: Василь Валігув, Іван Гринишин, В. Стефурин, Ольга Малишак, Е. Васильська, Катерина Лукач і Михайло Скурпун. Залишилося ще два Відділи без нових членів, але організатор С. Гавриш запевнив, що і вони матимуть нових членів; тому Округа не лише виконує свою квоту на 100 відсотків, але також вже третій раз одержить спеціальну плякету за те, що всі Відділи приєднають нових членів.

По закінченні організаційних справ приступлено до другої частини — гостинні несподіванки для Марти Турчин і Катерини Лукач. Обидвом тим паням скінчилося по 80 років життя і з тієї нагоди голова Округу м-р Р. Дяків в порозумінні з секретарями Відділів і організатором С. Гавришем зарядив гостиню. Це направду була мила несподіванка, коли всі зібралися у їдальні, де був приготований торт з написом: „Многі літа, дорога мамо і пані Лукач“. Торт приготувала дочка солінізанти Марти Турчин Е. Васильська і тому писала „Дорога мамо“. Також в приготуванні гостини помагала і дочка солінізанти Катерини Лукач Марія Боловська.

Всі присутні разом з парохом УКЦеркви св. Петра й Павла о. Іваном Бекеджем відспівали для заслужених громадян Многоліття, а відтак С. Гавриш коротко згадав про заслуги обох пань — М. Турчин і К. Лукач, які понад сорок років служили і далі служать для УНСоюзу на постах секретарів. Далі в асисті м-ра Р. Дякова і секретаря Округу В. Стефурин він вручив солінізанткам спеціальні плякети-відзначення, призначені Екзекутивною УНСоюзу.

Марта Турчин народилася в селі Пінаті біля Бродів, де перший редактор „Свобо-

ди“ о. Григорій Грушка, по вернувшись із Америки до Галичини, вчив її релігії, тому вона завжди його згадує з найбільшим пієтизмом. До Америки М. Турчин приїхала в 1913 році і відразу включилася в працю УНСоюзу, ставши секретарем 268 Відділу.

Катерина Лукач приїхала до Америки 1928 року і, включившись у працю УНСоюзу, вже 1939 року стала секретарем 282 Відділу. Тут слід згадати, що брат К. Лукач св.п. Григорій Герман був одинадцятим головним секретарем УНСоюзу і вклав багато праці в пропагування Союзного братерства в Округах Вілкс-Беррі, Скрантон — околиці „твердого вугілля“.

Це ласка від Бога, коли людина доживає до 80 років життя і є в добром стані здоров'я. Обидві пані чуються молоді: за щоденною працею вони не мають часу думати про старість. Катерина Лукач має талант тяти килими, вишивати різні звори, а найбільше часу віддає вона писанню писанок. Це ж вона кожного року перед Великодніми святами на телебаченні пропагує красу українського мистецтва, пишучи писанки. І хоч вона мала клопіт з очима, проте і далі володіє досконало „кісткою“, як молода дівчина. Не можна померти і того, що обидві — Марта Турчин і Катерина Лукач — є „пирожицями“ в церкві св. Петра й Павла. Ця церква збудована 1909 року, і в ній на вісім вікон-вітражів із спеціального скла — три вікна уфундували УНСоюзні Відділи: тоді це „Руського Народного Союзу“, Братство св. Миколая, дар Т-ва Марка Каганя і дар Б-ва св. Йона Христителя. На кожну вікно згадане, що воно було подарунком від УНСоюзу — РНСоюзу, і це є одним доказом, що Союзні піонери дбали і про розбудову Союзу і були жертвними в будові своїх рідних церков.

Продовжується праця над другим томом про Станиславівщину

Щоб відповісти на запитання багатьох зацікавлених людей, редакція другого тому збірника про Станиславівщину (теперішню Івано-Франківщину), почувається зобов'язаною подати до відома, що праця над другим томом книги вповні наладнана і поступас вперше. Багато матеріялу прислали автори, але деякі просять, щоб їм ще продовжити остаточний термін, бо вони не встигли ще закінчити розпочатих праць. Тому редакція подає до відома, що речення продовжено ще на один рік і остаточна його дата є 1-го листопада 1981 року. Після цієї дати редакція вже не буде приймати більше ніякого матеріялу.

Таке продовження було спричинене також тим, що редакція встановила контакт із Комітетом Земляків Коломийщини і Богдан Сілецький, голова цього Комітету, заявив, що вони будуть видавати свій збірник. Редакція через це мусить зрезигнувати з цінного матеріялу про Космач, який мав бути прикрасою другого тому „Альманаха Станиславівської землі“, як також і з іншого матеріялу про Коломийщину, який уже була досі призначена.

Просимо прислати нові статті й матеріяли. Після появи першого тому було багато жалів, нарікань і закидів, що не згадано того чи іншого визначного діяча, що поминено важливі події або помилоково їх навітлено, що не поміщено знімок і т.п. Тому ми просимо всіх земляків, щоб нам помогли в другому тому все доповнити і справити, бо на те, між іншим, і видається другий том. Третью тому напевно не будемо видавати, тому всі спільно мусимо подбати, щоб усе, що важливе, не померло.

Редакція має список матеріялів, які вже є в її посіданні, і може на бажання вислати копії того списку зацікавленим особам. Також має „показчик“ до першого тому і може подавати інформації, де про що в першому тому написано. З того вже користалися багато авторів. Редакція буде вдячна тим авторам, що пришлють свої

статті у закінченому, готовому до друку стані, але, якщо хтось не може з якихось причин так опрацювати свою статтю, редакція приймає навіть дрібні на брудно записані дані, якщо вони важливі та цінні. Редакція їх використає і буде вдячна за них, хоч вони не були у закінченій формі.

У другому тому будуть виправлені помилки з першого тому. Тому Редакція просить прислати заважені помилки й буде за це дуже вдячна. До редакції просимо звертатися на адресу головного редактора або на адресу: Ukrainian Kyharnia 4340 Bernice St., Warren, Mich., 48091.

Ми досі дістали статті про 14 сіл (крім тих, що були в першому тому), а хто напише про Ваше село? Не слід надіятися на когось іншого, що він не зробить за Вас. Ми маємо спільно попрацювати й постаратися, щоб наш збірник був виповнений як найціннішим матеріялом, щоб він про нас якнайкраще свідчив перед нашими нащадками.

Микола Климшин, головний редактор

ЩЕ ПРО ЛМКЛЮБ

В зв'язку з дописом у „Свободі“ з 8-го грудня появи першого тому було багато жалів, нарікань і закидів, що не згадано того чи іншого визначного діяча, що поминено важливі події або помилоково їх навітлено, що не поміщено знімок і т.п. Тому ми просимо всіх земляків, щоб нам помогли в другому тому все доповнити і справити, бо на те, між іншим, і видається другий том. Третью тому напевно не будемо видавати, тому всі спільно мусимо подбати, щоб усе, що важливе, не померло.

Редакція має список матеріялів, які вже є в її посіданні, і може на бажання вислати копії того списку зацікавленим особам. Також має „показчик“ до першого тому і може подавати інформації, де про що в першому тому написано. З того вже користалися багато авторів. Редакція буде вдячна тим авторам, що пришлють свої

Вступайте в члени УНСоюзу!

ПОДЯКА

В дні 30-го листопада 1980 року, по довгій, тяжкій недугі, відійшов у Вічність наш Незабутний МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

ВАСИЛЬ ЦЮПКА

В першій мірі сердечно дякуємо Всечеснішим Отцям: шамб. о. Чомков і о. Романові М. Більчому, з української католицької парадії св. Михайла в Гартфорд, за їхню духовну опіку під час хвороби, в лічницю, похоронних відправ, відправлення Покійного на Вічний Спочинок.

Щира подяка за гарний вінок Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА, за почесну стійку з прапором під час Панахиди, щоб віддати Останній Салют та попрощати Покійного на дорогу у Вічність.

Вдячна за пам'ятковий прапор. Дякую голові Українського Народного Дому за відступлення залі на поминки. Панові Титинюві за поміч у підготові трини і всім, що допомогли мені.

Вдячна усім, за похорон на Служби Божі, за їх молитви та відправлення Покійного на Вічний Спочинок. Дякую Господу за сонячний день похорону. Хай Всевисшій нагородить усіх добрими ласками.

МАРІЯ ЦЮПКА з Дітьми

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

ВШАНОВУЮЧИ СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

померлих Дорогих Осіб — похоронували на українській науку, стипендії, українські студії в УВУ слідуючі жертводавці:

Параскевія Кучма — 500 дол. зложила на стипендіальний фонд в пам'ять брата св. п. Микрослава Кучми, довголітнього громадського працівника і члена Фондуції УВУ.

Франка Даківська — 500 дол. на стипендіальний фонд в двадцять річницю смерті мужа і професора Рідних Шкіл в Україні св. п. Дмитра Даківського.

Анастасія Ікалович — 150 дол. в св. п. мужа Петра Ікаловича.

Лідія Балей — 100 дол. в пам'ять свекрухи бл. п. Марії Балей.

Ярослав і Ярослава Бучачевські — 50 дол. замість квітів на свічку погину св. п. Омелія Яценкова.

Д-р Іларіон і Анна Домбчевські — 35 дол. замість квітів на свічку брата св. п. Івана Домбчевського.

Анна Несторович — 15 дол. в св. п. мужа інж. Володимира Несторовича.

Замість квітів на свічку погину св. п. маестра Олександра Неділка, 6-го опового співака і довголітнього працівника УВАН, зложили по 25 дол. Олена і Володимир Карпинич; м-р Іван Р. Костюк.

Дякуємо всім Вільмшановим Жертводавцям і клонимо наші голови перед пам'яттю Покійних. Нехай ласкавий Господь дасть їм вічний спокій, а світла пам'ять про Них залишиться вічною серед нашої спільноти.

УПРАВА ф. УВУ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД звернувся в середу, 17-го грудня ц. р., до Найвищого суду ЗСА, щоб цей вирішив справу цензури і унеможливив зарадження повітового судді Горей-шо Гільмора з Детройту, який заблокував проголошення результату перепису населення в Детройті, тому що такий перепис на думку судді дуже скривдив негритянських мешканців. Без втручання Найвищого Суду Центральне бюро цензури не зможе позвувати, як це вже традиційно прийнято, про результати своєї праці президентові Картерові до 31-го грудня, тобто до закінчення цього року.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Дорогого

БАТЬКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА І ШВАГРА

бл. п. д-ра мед.

ІВАНА ПОДЮКА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 28-го грудня 1980 року

в церкві св. Ів. Хрестителя в Сиракузах, Н. Й., в церкві Серця Христового в Бінгемтоні, Н. Й. і Едмонтоні, Канада.

Донька — д-р ГАЛИНА ПОДЮК-КЛЮФАС

з Родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашого Дорогого і Незабутного

ЧОЛОВІКА, ТАТА І ДІДУНІ

бл. п.

Проф. РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА

буде відправлена

в неділю, 28-го грудня 1980 року

ПАНАХИДА

після Служби Божої

в церкві св. Покрови в Пармі, Огайо

при Broadview Rd.

ЛІДА — дружина

ГАННА — донька з родиною

ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ НЮАРК

ділитися сумною вісткою, з Побратимами, Українськими Комбатантами і всім Українським Громадянством, що дня 20-го грудня 1980 р., відійшов у Вічність, на 85 році життя, уродженець Будилова, Україна

✠

СВ. П.

інж. МИХАЙЛО ПЛЕШКАН

поручник УСС і УГА, довголітній член Відділу нашого Об'єднання, щедрий жертводавець на народні цілі.

ПОХОРОН — відбудеся 23-го грудня 1980 року в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку і на місцевій цвинтарі.

Замість квітів, просимо слати датки на пресовий фонд „Вістей Комбатанта“.

Вічна Йому Пам'ять!

✠

Ділимося сумною вісткою, що несподівано, на удар серця, відійшов у Вічність 14-го грудня 1980 р. наш Дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУНЬО

інж. ПАВЛО БОРУШЕНКО

народжений 17-го липня 1902 р. в містечку Барич, повіт Бучач, Східна Галичина

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА — відбудеся в неділю, дня 21-го грудня, в 9-й год. рано, в українській католицькій церкві Різдва Матері Божої, при вулиці Мартін Афонсо 441, в Куритібі, Бразилія.

Вічна Йому Пам'ять!

ІВАННА — дружина

ОКСАНА І ЛІРІСА — доньки

ОЛЕКСАНДЕР — внук

Родина в Бразилії, Англії, Австралії, Україні і Канаді.

В СЬОМУ СКОРБНУ РІЧНИЦЮ

упокоєння нашого Коханого ЧОЛОВІКА, ТАТА І ДІДУНІ

бл. п.

Д-ра ІЛЛІ ВИТАНОВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

ПАНАХИДАМИ

ВІВТОРОК, 30-го ГРУДНЯ 1980 року

в церкві СВ. ЮРА в НЬО ЙОРКУ, Н. Й. о год. 8:30 ранку

в обителі оо. СТУДИТІВ, КАСТЕЛЬ ГАНДОЛЬФО

в СУБОТУ, 3-го СІЧНЯ 1981 року

в соборі свв. ВОЛОДИМИРА й ОЛЬГИ, ЧІКАГО, Ілл. о год. 7:30 ранку

Та живим Тебе зберігаємо в нашій тузі, що сльози не змили...

ДРУЖИНА, ДІТИ й ВУНУКИ

Складаємо 100 дол. на Патріарший Фонд.

ОУКО при праці

У неділю, 12-го жовтня, у Вінніпегу, при великій участі позамісцевих членів, відбулися загальні збори Осередку Української Культури й Освіти. Збори відкрив президент Осередку інж. С. Корбутак. Збори зміло нів президент Ю. Гвоздуніч.

Адміністратор М. Сполський і президент інж. С. Корбутак у річних звітах підкреслили, що в останній каденції зусилля працівників Осередку та членів Дирекції були звернені на відновлення та поживлення програмової діяльності цієї установи. Звіт був також новообраний голова Фонду ОУКО В. Климків, Філія УНО — Ст. Боніфас, була основоположником цієї Фондуції з метою дати Осередку тривалу фінансову базу, без якої Осередок не може всебічно діяти та розвиватись.

Кульмінаційною точкою зборів було іменування трьох почесних членів Осередку — ред. Стефанію Бубнюк, сен. Павла Юзика та Івана Каптія.

Редаторку С. Бубнюк представив Р. Саведчук, який коротко згадав, що вона — співзорець Центральної Управи Організації Українських Жінок в Канаді, довголітній редактор та адміністратор журналу „Жіночий Світ“, член Спільни Українських Журналістів Канади, ніколи не жаліла ні часу ні грошей для розбудови Осередку.

Редатор С. Бубнюк, дякуючи за честь, заклала громадянство підтримати Осередок у його працях. С. Корбутак представив сенатора П. Юзика, який добре відомий в Канаді серед українців — канадців не лише зі своїх публікацій. Він був також основоположником Асоціації українців в Канаді.

І. Каптія, довголітній президент Швейцарської Фондуції. В своїй події сенатор П. Юзик висловив бажання далі працювати на користь української культури.

Третього почесного члена І. Каптія, довголітній член та голова Філії УНО в Ст. Боніфас, представив В. Климків, підкреслюючи велике зрозуміння І. Каптія для української справи, його велику жертвенність і працьовитість для загального народного добра. І. Каптія, дякуючи за звання пошани, з великою скромністю заявив, що ця честь не належить йому одному, але всім членам організації УНО Ст. Боніфас.

Загальні збори Осередку дали нагоду членам, особливо з-поза Вінніпегу, висловити свої побажання щодо самої діяльності цієї установи.

Д-р Небелюк звернувся до членів Дирекції, щоб Осередок УКО більше зацікавився іншими компонентами української культури, а не зупинявся на діяльності лише до збереження фольклору. Сприяючи розвитку красної письменства й української класичної музики — це одна з діялок, на яку Осередок повинен звернути свою діяльність.

М-р В. Верига знову підніс питання про відновлення освітніх курсів при Осередку. Такі курси повинні існувати не лише на сході Канади, але також на заході, тому що число зацікавлених на західних територіях Канади щороку збільшується.

На пост президента Осередку на слідуючий рік перебрано інж. С. Корбутак, а віцепрезидентом вибрано д-р Н. Апопюк і Р. Саведчук.

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

Секретар 282-го Відділу УНСоюзу у Вілкс-Беррі Катерина Лукач щороку при писанні писанок. Тепер вона відсвяткувала своє 80-річчя.

питали різні питання, а також давали і цінні поради. Голова Округу м-р Р. Дяків висловив подяку секретарям, які вже придбали нових членів. Ними є: Василь Валігув, Іван Гринишин, В. Стефурин, Ольга Малишак, Е. Васильська, Катерина Лукач і Михайло Скурпун. Залишилося ще два Відділи без нових членів, але організатор С. Гавриш запевнив, що і вони матимуть нових членів; тому Округа не лише виконує свою квоту на 100 відсотків, але також вже третій раз одержить спеціальну плякету за те, що всі Відділи приєднають нових членів.

По закінченні організаційних справ приступлено до другої частини — гостинні несподіванки для Марти Турчин і Катерини Лукач. Обидвом тим паням скінчилося по 80 років життя і з тієї нагоди голова Округу м-р Р. Дяків в порозумінні з секретарями Відділів і організатором С. Гавришем зарядив гостиню. Це направду була мила несподіванка, коли всі зібралися у їдальні, де був приготований торт з написом: „Многі літа, дорога мамо і пані Лукач“. Торт приготувала дочка солінізанти Марти Турчин Е. Васильська і тому писала „Дорога мамо“. Також в приготуванні гостини помагала і дочка солінізанти Катерини Лукач Марія Боловська.

Всі присутні разом з парохом УКЦеркви св. Петра й Павла о. Іваном Бекеджем відспівали для заслужених громадян Многоліття, а відтак С. Гавриш коротко згадав про заслуги обох пань — М. Турчин і К. Лукач, які понад сорок років служили і далі служать для УНСоюзу на постах секретарів. Далі в асисті м-ра Р. Дякова і секретаря Округу В. Стефурин він вручив солінізанткам спеціальні плякети-від

Третій Світовий Конкурс для Молоді ім. Марусі Бек

Комітет Світового Конкурсу для Молоді ім. Марусі Бек проголошує третій світовий конкурс для молоді під назвою „Україна в англомовних виданнях“.

Конкурс призначений для молоді віком від 14-ти до 24-ох років включно. Учасниками можуть бути всі українці у цьому віці по всьому світовому континенту, включно до всіх країн і континентів.

Завданням конкурсу є заохочувати й активізувати українську молодь стежити за придбанням уваги України й українців в англомовних виданнях держав вільного світу цим поширювати свій національно-політичний світогляд, виробляти думку, пізнавати українські проблеми в навісвітній англомовній пресі. Поширеною, таким чином, обізнаністю з українським питанням молодь зможе принести чимало користі для української справи і в суспільстві держави своєї приналежності, і в українському громадському житті.

Учасники цього конкурсу мають збирати з англомовних видань протягом 1981 року — від 1-го січня до 31-го грудня — всі матеріали про Україну й українців, які вони лише зможе знайти в книжках, журналах, альманахах, газетах, публіцистичних виданнях, брошурах, повідомленнях та загалом в пресі у найширшому розумінні цього слова. Це можуть бути звичайні, навіть короткі, згадки, статті, коментарі, розвідки, репортажі, інтерв'ю, рецензії, огляди, художні твори, розділи чи згадки в художніх творах, цілі книжки, брошури та всі інші речі, де в будь-якій мірі, чи в будь-якому аспекті говориться про Україну або українців.

Матеріали можна збирати лише з англомовних видань вільного світу і лише за 1981 рік. Українські видання українською мовою, звідки б вони не походили, чи переклади з української мови на англійську, виключаються з джерел для конкурсу.

Збирати матеріали можна різними способами: 1. Робити вирізки з доступних джерел, як, наприклад, перепилюючи преса тощо. 2. Робити відбитки на копіювальних машинах. 3. Робити виписки.

Комітет Світового Конкурсу для Молоді ім. Марусі Бек:

Проф. Марія Гарасевич — голова; дир. Петро Стаців — заступник; мгр. Христина Юзич — секретар; ред. Іван Бек — фінансовий референт; мгр. Валентина Мушинська — пресовий референт; дир. Степан Віхар, мгр. Олена Климшин, Анна Легет, Мирослава Михалович і др. Юрій Розгін.

Матеріали можна збирати різними способами: 1. Робити вирізки з доступних джерел, як, наприклад, перепилюючи преса тощо. 2. Робити відбитки на копіювальних машинах. 3. Робити виписки.

УКРАЇНСКА СІТЛІЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому просити належні вкладки врівнювати не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СЛУХАЙТЕ РІДНІ АКОРДИ
УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ з РАДІОСТАНЦІЇ WROW — 1330 AM з Нью Йорку кожної неділі о год. 5:30 по полудні

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК НА СВЯТА
„ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК“ за ред. Я. Рудницького і К. Церковника, бл. 65 тис. слів, 800 ст., 1979 р., в ціні ам. \$20.00 або ам. \$22.00 в Канаді.
„КОРОТКИЙ СЛОВНИК СИНОНІМІВ“ за співм. ред., 210 ст., 1975 р., в ціні \$10.00 і ам. \$11.00 в Канаді.
„ЯК МИ ГОВОРИМО (І ЯК ТРЕБА ГОВОРИТИ)“ Б. Антоновича-Давидовича, за ред. К. Церковника і В. Павловського, 3-тє видання, поправлено і доповнено, 304 ст., \$12.50 і ам. \$13.50 в Канаді.
RESEARCH SOCIETY FOR UKRAINIAN TERMINOLOGY, Inc. c/o N. Hawrylo, Attorney at Law 34 East 7th Street • New York, N.Y. 10003

Літературний Вечір

С. Караванського

Українська громада з різних місцевостей північного Нью Джерсі гостила в себе письменника, колишнього доволі молодого в'язня совєтських тюрем і концтаборів, Святослава Караванського. Він виступив перед численною публікою у неділю, 30-го листопада ц.р., в залі Народного Дому в Ірвінгтоні, Н.Дж.

В програмі цього незабутнього вечора було мистецьке читання поезій С. Караванського зі збірки „Сутичка з Тайфуном“ деклямації артистами-українцями Іваном Кононом і Валентою Каліном.

Дуже оригінально і зворушливо відтворили поему „Під Московським Ритмом“, котру прочитали удвоє, скандуючи ритм-биття серця. У власному супроводі бандури співався з питомою йому чутливістю низку пісень відомий бандурист-композитор проф. Роман Левчицький. До поезії „Колоскова“, яку С. Караванський присвятив „Юркові Шухевичеві у день народження сина Ромчика, проф. Р. Левчицький понавчав музику, і виконав цю пісню з великим почуттям. Новиною на нашій імпрізі була гра на арфі Марії Лесківської, яка грала твори Гранджана, Гасельмана і Присовського. Шляхетний і по-мистецьки відданий тон арфи вітшав публіку, яка тепло прийняла М. Лесківську. Далі Уліта Олшанська заграла два етюд Шопена, один у власній обробці. Уліта, нововиб-

рана краля Української Преси на 1981 рік, член організації Американців в Обороні „Людських Прав в Україні“, також дуже вдало провела програмою вечора.

Вступ до вечора, що мав назву „Вечір музики і літературної творчості Святослава Караванського“ подала літературознавець д-р Лариса Онисевич з Лоренсвілла, Н.Дж. Вона у легкій формі подала літературну аналізу останньої збірки поезій С. Караванського „Сутичка з Тайфуном“, підкреслюючи паралелю філософії автора, який каже: „Я думаю, я живу я творю“ з Декартської філософії „cogito ergo sum“.

На закінчення програми промовляв автор — С. Караванський, який прочитав свої ще ненадруковані поезії, а крім цього два сатиричні оповідання „Японка з кланом“ і „Капіталіст, комуніст і соціаліст“. Для присутніх було це несподіванкою, бо не було дотепер відомо, що автор так зграбко володіє пером прозаїка-сатирика. Збалагована, недолга і різноманітна програма сподобалася і створила добрий настрій серед слухачів, які ентузіастично реагували на виступи всіх виконавців і нашого дорогого гостя, поета та борця за людські і національні права в Україні Святослава Караванського.

Імпрізу влаштувала організація Американців в обороні людських прав в Україні.

Е.П.

Конференція Об'єднання колишніх Вояків 2-ої Дивізії УНА

Пасейк, В.Я. Конференція Об'єднання колишніх Вояків 2-ої Дивізії УНА відбулася в неділю, 7-го грудня 1980 року, тут, в приміщенні Українського Центру в Пасейку Н.Дж., при участі 29-ти представників з різних відділів.

На конференції представники відділів вислухали доповіді на наступні теми: „2-га Дивізія УНА“, „Статут Об'єднання колишніх Вояків 2-ої Дивізії УНА“, інформативну доповідь про „ХІІ Конгрес УНКА“ та доповідь про „Зовнішню і внутрішню діяльність Об'єднання“. Після доповідей відбулася широка, змістовна та речова дискусія над порушеними в них проблемами. В дискусії брали участь всі присутні. Опісля спільно намічено план праці Об'єднання на 1981 рік.

Після закінчення ділової частини з'їзду відбулася мистецька програма, в якій виступили ансамбль бандуристів „Орли“ під керівництвом Володимира Васюкова, який дуже гарно виконав військові і народні пісні. Вдячні слухачі голосно вдовольнялися своєму визнанню ансамблів, нагородивши виконавців негавгаючими оплесками.

Офіційну частину конференції закінчено відспіванням національного гімну „Ще не вмерла України“. У дальшій програмі з'їзду для його учасників був висвітлений фільм „Сила Америки і Совєтського Союзу“. Тематика фільму суттєво військова аналізав воєнного арсеналу Америки і СССР. Глядачі могли побачити найновішу зброю та запізнатися з останніми здобутками техніки, що знайшли примінення для воєнних цілей. Тематикою фільму

були також бактеріологічна, хімічна і психологічна зброя.

Після закінчення фільму панні з Пасейку приготували для учасників з'їзду смачну перекуску, за що останні висловлюють їм свою щиру подяку. Під час та після закінчення перекуски учасники з'їзду дали жваво і з ентузіазмом у дружній атмосфері дискусували на воєнські, політичні та громадські теми аж до пізнього вечора. Ніхто не поспішав покидати друзів.

Усі учасники наради відіжджали додому з вірою в серці, що ми й надалі залишилися тими самими колишніми вояками 2-ої Дивізії Української Національної Армії, до яких 28-го березня 1945 року після присяги Головнокомандуючий Української Національної Армії, Генерального Штабу генерал полковник Павло Шандрук сказав дуже знаменні слова: „Честь вам, бо ви є перша бойова частина УНА, яка складає присягу на вірність Україні“.

Ми певні того, що ми ще й дотепер стоїмо вірно на сторожі українських святих ідеалів, за які билися і вмирали, бо коли наше Об'єднання посвячувало свій прапор, той же самий Головнокомандуючий генерал П. Шандрук писав до Головної Управи Об'єднання к. Вояків 2-ої Дивізії УНА дня 3-го листопада 1976 року так: „В моєму житті одною з найважливіших подій було наприкінці 2-ої світової війни заснування 2-ої дивізії і переняття командування Української Національної Армії“. Ми всі з гордістю покладемося на ці слова, нашого незабутнього Командира.

В.Я.

Вступайте в члени УНС

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУН

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Granite

Marble

Bronze

Т. Масик-Іверсон — український лікар у Ганновері

Тамара Масик-Іверсон закінчила влітку цього року навчання на медичному факультеті в Ганноверському університеті, Західна Німеччина, отримавши диплом доктора медицини.

Т. Масик-Іверсон народилася в Детройті, Мічиген. Початкову й середню освіту, — що останню із відзначенням 1971 року, — закінчила в Сільванії, Огайо. Описла поступила до коледжу в Толідо, для передмедичного навчання, а згодом — в Ганноверський університет, вибравши медичний фах.

Після закінчення університету Тамара залишилася в університетській клініці в Ганновері, спеціалізуючись в ділянці анестезії. Тамара вчилася два роки в українській школі у Філадельфії, але вона добре знає й у Канаді, куди вона приїжджала щороку вже від 6-го року життя на українській мові. Тамара вчилася в українській школі в Торонто, перебуваючи таким чином впродовж довгих років своїх літніх вакацій в українському оточенні. Їздила вона і на українські курси при УВУ до Мюнхену.

Т. Іверсон належить вже до третього покоління українських лікарів уроді Масиків, бо започаткував цей фах її дідусь — д-р Григорій Масик, учасник визвольних змагань після Першої світової війни. Д-р Г. Масик, який закінчив медичну освіту в Празі, Чехо-Словаччина, а пізніше нострифікував її в Берліні, працював під час війни головним урядовим лікарем в тому ж Ганновері, де його внучка, 30 років пізніше, також здобувала

Д-р Т. Масик-Іверсон

медичний фах. Батько Тамари — д-р Б. Масик, також лікар, навчався в Геттінгені, Західна Німеччина, де, до речі, одружився з Надією з Мартіанів, — матір'ю Тамари.

Брат Тамари, Тарас, теж майбутній приріст в українські лікарські ряди, бо докінчує останні семестри медичної освіти у Мюнхені. Та й це ще не кінець — сестра молодого лікаря Татяна щойно поступила на передмедичний коледж в Толідо, а друга її сестра — Таїса працює над медичними дослідженнями при університеті в Базелі, Швейцарія, з наміром розпочати медичні студії уже наступного літа.

Слід ще згадати, що і муж Тамари лікар, хірург, зі спеціалізацією по серцевим недугам.

Бажаємо новій лікаршій далішні успіхи.

Родина д-ра Б. Масика — члени 235-го Відділу УНС-юзу.

Надбужька Земля заговорила

У Ст.Пітерсбургу, на Флориді офіційно комітет Надбужької Землі — Сокальщина, Белзщина, Радихівщина, Холмщина і суміжні околиці. У комітет увійшли: А. Білоус — голова; М. Лаврицька — місто голова; С. Цегельська — секретарка; Євгенія Козар — скарбник; Софія Сильверстук — ф. Козар — господарка референтури. Роман Цегельський, Степан Сильверстук і Осип Судомляк.

Справа видання гідної і правдивої історії української вужчої батьківщини „Надбужька Земля“ — це виключно наша — важна і конечна — справа. Інші області розлогої України вже давно це зробили — видали великі книги історії своїх областей із сотнями знімокарт, описами україн-

ської культури, господарства, торгівлі і звичаїв.

Не будьмо останніми. Всі колишні громадяни заграничних областей — районів повинні зголошуватися до співавторів. Подавайте свої думки, ідеї, зауваги і грошові пожертви, щоб наш історичний збірник був повноцінним, правдивим і репрезентативним між іншими районними збірниками.

Слідкуйте за дальшими статтями й об'явками та повідомленнями в пресі. Запрошуємо земляків зголошуватися і ставати членами Надбужької Землі на адресу скарбника: Стефанія Цегельська, 4915 Bay Street NE., St. Petersburg, FL 33702. Telephone: 526-1721.

А. Білоус, Голова Групи Надбужька Земля на Флориді

Дорога до пансіону

(Продовження зі стор. 2)

— Тіточко Люню, наші плани змінилися, ви поїдете з нами за місто. Поїдете до нової хати, де квіти, де сонце й трава... Тіточко Люню!

Тітка дрімала в авреолі різдвяних карток. І чи було воно так справді, чи Марії тільки здавалося, що картки гей би побігли, зробилися чисті, прозорі, не ті, що все. Ісусиків на картках не було.

— Тіточко Люню, що з вами?

Тіточка спала твердим, неперушним сном. Душа її, зморена старістю, мандрувала вже молочними шляхами, квітнатою дорогою до небесного світлого пансіону, де в брамах навстіж розкритих чекали на неї з простертими руками її різдвяні Ісусики...

Оце їх пече!

(Продовження зі стор. 2)

лишками більшовизму та російського імперіалізму. В тій діяльності Жуківський мав неабиякі успіхи, а зокрема совєтська агентура пам'ятає його рішучі удари по їхніх рядах і тому не може йому того забути та при кожній нагоді чіпляє його, до чого тільки може. А ніхто з нас, українських наці-

оналістів, що там були і на фронті та поза фронтом ставили чоло більшовикам, зовсім від того не відкасується. Навпаки, ми там були й чесно виконували свої обов'язки. І не будь гітлерівської злочинної жорстокості, політичного безглуздя і короткозорості — не було б сьогодні в Києві більшовиків!

Д-р Лука Луцко:

ВАСИЛЬ СТЕФАНІК

ОПЕРАТОР УКРАЇНСЬКОГО ЗЕМЛІ

Ціна — 8.00 дол.

Замовляти:

СВОБОДА

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07308

АНАСТАЗІЯ ГІНІДА, членка УНС Відд. 219 ім. М. Грушевського в Ньюарку, Н. Дж., померла 27 жовтня 1980 р. на 88-му р. життя. Нар. у 1892 році; членкою УНС стала 1939 р. Залишила у смутку сина — Івана і Володимира і дочку Марію. Похорон відбувся 31 жовтня 1980 р. на цвинтарі Голлівуд Меморіал Парк в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять! Мері Юров, скарб.

ПЕТРО КАЗАН, член УНС Відд. 206 Запорозька Січ, помер 19 жовтня 1980 р. на 64-му р. життя. Нар. 1916 р. в Мейнелі, Р. Ай.; членом УНС став у 1952 р. Залишив у смутку дружину Дору, дочку Катерину, 2-ох братів, 2 сестри і 2 онуків. Похорон відбувся 22 жовтня 1980 р. на цвинтарі св. Стефана в Мейнелі, Р. Ай.

Вічна Йому Пам'ять! Лев Гардінг, скарб.

АГАФІЯ ГУРАЛЬ, членка УНС Відд. 155 Запорозька Січ в Перт Амбой, померла 21 вересня 1980 р. на 90-му р. життя. Нар. 1893 р. в Польщі; членкою УНС стала 1918 р. Залишила у смутку дітей: Франка, Микола, Карла і Анну. Похорон відбувся 25 вересня 1980 р. на укр. кат. цвинтарі в Перт Амбой.

Вічна Йй Пам'ять! Меланія Лоренс, скарб.

ПЕТРО ХОМЯК, член УНС Відд. 382 Промісна в Ерістоль, Па., помер 15 жовтня 1980 р. на 63-му р. життя. Нар. 1917 р. в Україні; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Петра мол., внука та сестру в Україні. Похорон відбувся 18 жовтня 1980 р. на укр. кат. цвинтарі у Філадельфії.

Вічна Йому Пам'ять! Ф. Петрик, скарб.

МИХАЙЛО ДОПУШАНСЬКИЙ, член УНС Відд. 274 св. Петра і Павла в Янгстона, помер 13 вересня 1980 р. на 56-му р. життя. Нар. 1924 р. в Янгстоні; членом УНС став 1943 р. Залишив у смутку дружину Марію, брата Івана і сестри Анну і Стеллу. Похорон відбувся 17 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Янгстоні.

Вічна Йому Пам'ять! Гелена Середяк, скарб.

ФЕВРОНІЯ ВІЛЕНЬКА, членка УНС Відд. 143 Голі Вірджин в Балтімор, Мд., померла 26 жовтня 1980 р. Нар. в Гайнорвіллі, Галичина; членкою УНС стала в 1919 р. Залишила у смутку 8 дітей: Павлину, Івану, Стеллу, Тересу, Софію, Маргарету, Йосифа і Марію. Похорон відбувся 28 жовтня 1980 р. на цвинтарі Голі Крос в Балтімор, Мд.

Вічна Йй Пам'ять! Павліна Шнайдер, скарб.

КАТЕРИНА ВІЛАН, членка УНС Відд. 167 св. О. Ніколая в Толідо, Огайо, померла 12 вересня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. 1894 р. в Городовичах, Старий Самбір, Зах. Україна; членкою УНС стала в 1928 р. Залишила у смутку сина: Леона і Михайла та 7 онуків. Похорон відбувся 16 вересня 1980 р. на цвинтарі Палант Вю в Петербурзі, Міч.

Вічна Йй Пам'ять! Іван Вельган, скарб.

МИХАЙЛО СТЕФУРАК, член УНС Відд. 83 св. Ніколая в Піттсбургу, помер 16 вересня 1980 р. на 56-му р. життя. Нар. 1924 р.; членом УНС став 1968 р. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Володимира та дві доньки: Ольгу і Лесю. Похорон відбувся 19 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбургу.

Вічна Йому Пам'ять! Дмитро Головатий, скарб.

ОЛЕКСАНДРА С. КОЗОВИК-СЯВАКО, членка УНС Відд. 174 Т-на Пласт в Детройті, померла 12 жовтня 1980 р. на 39-му р. життя. Нар. в Станіславові, Україна; членкою УНС стала в 1962 р. Залишила у смутку чоловіка Теодозія, сина Юліана, батьків Олену і Мирослава та інших членів родини в Америці, Канаді і в Україні. Похорон відбувся 15 жовтня 1980 р. на цвинтарі Олімпіа Горі в Детройті.

Вічна Йй Пам'ять! Атанас Слосарук, скарб.

ПЕТРО КМЕТЬ, член УНС Відд. 147 св. Михайла в Аллентауні, Па., помер 1 серпня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1896 р. в Галичині, Україна; членом УНС став 1921 р. Залишив у смутку дочку Катерину, сина Йосифа і брата Михайла в Україні. Похорон відбувся на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайтголд, Па.

Вічна Йому Пам'ять! Іван Гупайлон, скарб.

ТАКА COMPANY
FURNITURE STORE
48 East 7th St.
Tel. 3-3556, New York, 10003

МА РІЗДВЯНІ СВЯТА: — гриби, кутя, мак, мед; святі картички, календарі на 1981 рік в АРЦІ.

HELP WANTED

ГОСПОДИНЯ

з досвідом, відповідальна, англійська мова, некуряча, легке прибирання і варення, родина без мам, гарний апартамент на East 70th St. Manhattan, від понеділка — п'ятниці від 2-ої год. по пол. — 7-ої веч. (доходяча).
Tel.: (212) 888-1688

REAL ESTATE

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500

Принімає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і фонди; на життя і акцидентів поліс.

Продас і приймас на продаж нерухомості в Мейнелі, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
OREgon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
5535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3830

Директор ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Займається плануванням похоронів в каліфорнії, поземних і в кінні районі міста. Похорони — мінімальних цінах.

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.<